

BÖLÜM 12

Öğreti kesimi genellikle on birinci bölümde son bulur. Elbette, önümüzdeki bölümlerde arada bir gerekli öğreti öğeleri de sunulur. On ikinci bölümde Mesih başlığının güncel yaşamla ilgili işlerlikli yükümlülüklerini içeren gerçekler evresi başlar. Rab İsa Mesih bireyi değiştirir, Tanrı katında onu doğrulukla donatır. Bu yenilenişin insanlar ve toplumlar karşısında da göstergeleri vardır: Tanrı önünde yeni yaşamın sergilenişi (bkz. 6:11-23; 8:1-13) belirtilmenin yanı sıra, insanlar ve toplumlar doğrultusunda da yeni yaşam gün günden sergilenir ve ışığını saçar. Bu bölümden başlayarak 15:1-13'e dek yazar bu canlı konuyu geliştirir. İşlerliği olmayan inanç ve öğreti hiç kimseye yaramaz, kimseyi açmaz. Oğlu'nun kurtarışını değerlendireni arıtan, günahtan kurtaran Tanrı bu kişileri "Oğlu'nun benzerliğinde olsunlar diye önceden kararlaştırdı" (8:29). Mesih'te sağlanan yaşam Sevinç Getirici Haber'in sonrası, yan çizilemeyen parçasıdır. Pavlos "Bütün uluslar arasında iman buyruğuna uymayı tanıtmaya" atandı (1:5). Tanrı'nın iman buyruğu Mesih'in sağladığı kurtuluş anında başlayan, şu geçici yaşamın bitimine dek O'nun kutsallığıyla uyumlu adımı atan en parlak yolculuktur. Doğal insan kuşaklarınca kavranamayan sürekli aşama.. Önümüzdeki bölüm bununla ilgilenir. Bu kesimin özetlenişi şöylece yapılabilir:

1. Tanrı'ya bağlılık-tapınış (12:1-8)
 - a. Tanrı'ya diri sunu (12:1,2)
 - b. Tanrı'ya yararlılık (12:3,8)
2. Sevgiyle ilgili kurallar (12:9-14)
 - a. Kötülükten kaç, iyiliğe yönel (12:9)
 - b. Kardeşlik bağı (12:10)
 - c. İman yolculuğunda direşkenlik (12:11)
 - ç. Katlanış, duada süreklilik (12:12)
 - d. Yardımseverlik, konukseverlik (12:13)
 - e. Acı çektirenlere iyilik, öçten sakıncalık (12:14)
3. Üç boyutlu yaşam yöntemi (12:15-21)
 - a. Sevinç ve acının paylaşımı (12:15)
 - b. Uyumlu-düzenli yaşam (12:16)
 - c. Barış-esenlik yaşamı (12:17-21)

Pavlos öbür mektuplarında da Tanrı'yı hoşnut eden üstün içerikli yaşamı yaşasınlar diye inanlılara yalvarır (*parakaleo*; bkz. I.Korintoslular 4:16; Efesoslular 4:1; I.Timoteos 2:1) onları sürekli öğütler. Bu ayette, kardeşlerim diye seslendiği Roma inanlılarına Tanrı'ya beğenilir sunu niteliğinde tüm varlıklarını sunmalarını diliyor, bunun sağduyulu (*logiki*, mantıklı, ussal, usa dayanan) ruhsal hizmet olduğunu vurguluyor. Günahlı ademoğlu mantığa vurulmamış yaşamın yolcusudur. Dört yanda karşılaştığımız bozukluk düzensizlik yıkıcılık kendi kendini öldürücülük mantıksız gidişin birer görünümüdür. Oysa kutsal söz sağduyulu tapınışın ya da ruhsal hizmetin (*latreia*) ne olduğunu açık açık belirgin ediyor. Mesih inanlısının tüm yaşam yöntemi bir tapınış ve hizmet düzenleşimidir. (bkz. I.Korintoslular 10:31). Yazar daha

önce Tanrı karşısında diri yaşamın görünümünü belirtmişti (6:11). Diri yaşam Tanrı'ya diri tapınıyla belirginleşir. Buradaki yüreklendirmenin özü özeti budur. Tanrı yaşam kaynağıdır; yaşam varlıkta hareket oluşturur. Diri ve yaşayan Tanrı bağıllığı da tüm varlığı sağduyusal, ruhsal hareketle kutlu kılar. Tanrı bağıllığında, Mesih inancında biçimciliğe yer tanınmaz. Biçimci inanç uygulamaları ne diri Tanrı'yi etkileyebilir, ne de Yaratan'ıyla sağlıklı paydaşlık özleyen iç varlığı tatmin edebilir. Önceki bölümün ağırlık noktası, kutsal Tanrı karşısında kutsal yaşamın incelikleridir. Şimdi bu köklü gerçeğin genişletilmesiyle karşılaşyoruz (12:2).

Bu ayette yazarın kullandığı Hellence kelimelere değinmek okuyucuya yararlıdır: *Syshimatizomai*: Bir şeyin biçimine girmek, o nesne gibi olmak, kısacası aynı kalıba girmek. Pavlos bu dünyanın kalıbına girmeyin diyor. Burada şimdiki çağ deniyor. Yazar bunun ardından başka bir sözü kullanıyor. *Metamorfonomai*: Başka bir şeyin biçimini almak. Bu söz Rab İsa Mesih'in değişme dağında o görkemli görünüşe girişiyi ilgili olarak kullanılır (bkz. Matta 17:1-8; Markos 9:2-8; Luka 9:28-36). Tanrı arıttığı kurtardığı canı Mesih'in biçimini almaya çağırır. Sadece bu tanrısal işlemde geçen O'nun isteğini kavrayabilir, yaşamını Tanrı'nın belirttiği yöntem doğrultusunda düzenlemeyi kararlaştırabilir. Düşük, günaha tutsak insan Tanrı'ya beğenilen yararlı yetkin değerleri kavrayamaz. Onları uygulamayı kendi başına yeğleyemez. O kişi Tanrı isteğini birkaç dinsel alışkı ve uygulama ilişkisinde anlar, yaşamın kutsallık aşamasına varıp kutsallık kapsamında sürdürülmesi gereğini düşünemez.

Tanrı'nın inanlıdan istediği, dünya görüşünün tümünden değişmesi, anlayışın tazelenmesidir. Kurtarıcı'nın bizi oradan çekip kurtardığı günah ve ölüm bozukluğundan büsbütün kopmamız gerekir. Tanrı'nın gücüyle, Kutsal Ruh'un desteğiyle, anlayışın yenilenmesiyle yaşam doğruluğunun egemen olduğu aşamaya ulaşmamız değişmiş yöntemin göstergesidir. Gerçi, dünyadaki yaşamımız sürüyor; ama inanlılar olarak bu dünya yönetiminde değiliz gayrı. Anlayışımız tazelenmiştir. Dinin, siyasetin, bilginin, eğitimin, maddi varlığın, sporda başarının ve başka her ne varsa hiçbirinin yenileyemeyeceği akıllı-anlayış sadece Kutsal Ruh tazeleyebilir. Canı günahattan özgürlüğe kavuşturan Mesih'in isteği aklın kökten tazelenişidir. Önceki yaşam yönteminde günah tasarıları ve eylemleriyle kirlenen akıl yenilenmeli. Günahta ağınan bireyin akıllı seksüel fantazilerle yüklü kirli tavuk kümesine benzetilebilir. Tanrı böylesi tutsak düşünce özeğini itinayla düzenlenen, yapıcı çekici değerleri eğleştiren konuğa dönüştürür (bkz. Yuhanna 14:27; Filippililer 4:7,8; Koloseliler 3:15; Yeşaya 26:3) çarşı çevre ona özenir. Kendi aklınca düzenlenen kurallarla yol çizen birey, Tanrı'ca saptanan kalıcı etik değerleriyle yöneltilemez. İnanlının karşılaşacağı her bunalımda Tanrı egemendir. Her sorunumuzu enikonu bilir ve eler O. Düşüncemizi de yüreğimizi de kökten değiştirebilir. Filozoflar galerisi doruğunda yer alan Aristotel şöyle der: "Sağtöresel gerçeğe ulaşmak düzene getirilmiş akılla gerçekleşir." Tanrı'dan esinlenen Kutsal Söz'ün saçtığı ışıkla Kutsal Ruh söz dinlerliği etkiler (7:6; 8:5-9; II.Korintoslular 3:6-7; Efesoslular 4:22-24).

Beyin yıkamak iğrençlik doğuran çirkin bir eylemdir. Bireyi kişiliğine özgü düşünce ve görüşe yabancılaştırarak başka doğrultuda onu yöneltme eylemi dikta rejimlerinin bol bol uyguladığı sinsi ve zalim bir işlemdir. Kutsal Ruh'un anlayışı tazeleyerek bireyi yeni bir varlık kılması, kötü niyetli insanların oyununa karşı daima iyiliğimizi arayan Tanrı'nın etkilediği yenileme eylemidir. Kutsal Ruh, akıllı günahlı düşüncelerin

tutsaklığından özgür kılarak pak, kutsal, sevgi yüklü görüşe ve tasarımlara iletir. (bkz. Filippililer 4:8,9; Koloseliler 3:9; 10). Görüldüğü gibi, beyin yıkamanın acımazlığına karşı Kutsal Ruh'un akli değiştirmesi Yaratan'ın sevgi ve kayra eyleminden kaynaklanır, bireyi parlak aşamalara yükseltir. Doğal durumunda kirliliğin yatağı olan akli içten O tazeler. Gayrı bu akıl Tanrı'nın isteğini seve seve uygular, yararlı yetkin beğenilir değerleri benimser. Tazelenen akıl kocaman çınar ağacı gibi fırtınaları göğüsleyebilir, bilgide onu yaratanın benzerliğini alabilir (bkz. Filippililer 4:7). Dikta ya da şeriat rejimlerinin beyin yıkamasıyla Kutsal Ruh'un akli tazeleyişi arasındaki ayırım dünyalar boyutundadır.

Ruhsal-akılsal yetkinlik nicelikten çok nitelikle ilgilidir. Yetkinlik ilkesinin kapsadığı özellikler sağtöreseldir. Şu doğru bu doğru değil tartışmalarından apayrı tümel yetkinlik, her yönümüzü kapsayan doğruluk.. Varlığın tümünü etkisinde bulunduran aktöresel düzen. Dinler günaha bölmeler ilişkisinde bakar. Tanrı'ysa günahı günahlılığı tümel kapsamda görür, kurtardıklarını tümel düzene getirir. Bir yanda dinler, öbür yandaysa akli Tanrı'nın yenilediği değiştirilmiş insan. Tanrı'nın varlığı kesin bilgelik, doğruluk, sevgide süreklilik tümülüğündedir. Tanrı inanlısını bu özellikler kapsamında görmeyi özler. Hiçbir varlık O'ndan bağımsız sayılamaz tasarlanamaz. Tanrı kurtardığı kutsalığı inanlıyı bu çerçevede tanır. Tanrısal çekicilik tüm gerçek, sevgi, kutsallık ışığında durmadan parlar. Mesih'e gerçekten bağlanana bu özellikler yönteminde görmekle ilgilenir O: "Yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların ışığıydı" (Yuhanna 1:4; 5:24).

Tanrı insanı kişi olarak yarattı; ümmet olarak değil! Bireyi toplumlar içinde parlak bir varlık olmaya atadı. Kuşkusuz hiç kimse bağımsız, tek başına yaşayan bir varlık değil; hem de olamaz. Yazar inanlılara Mesih topluluğunda uyum ve bağdaşıklık içinde yaşamının gereğini vurguluyor ve bunun nasıl gerçekleşebileceğini öğütüyor (11:3,8). İnanlılar alçakgönüllülükle, karşılıklı saygıyla kendilerine sağlanan armağanlar uyarınca yaşamaya çağrılmıştır. Ruhsal anlayışla donatılan inanlı topluluğun sağlıklı bir parçasıdır. Bu toplulukta olanların birbirine karşı taşıdığı sorumluluğa başka hiçbir kuşakta rastlanamaz. Yazar inanlılar topluluğunu bir bedene benzetir (Mesih'in bedeni). Her bir kişi bedenin ayrı ayrı parçasıdır (4:5). Kuşkusuz herhangi bir dinsel siyasal yapısal topluluk bu kullanımla anlatılamaz.

Hiç kimse öbürüne yüksekte bakmasın. Bunun tersine alçakgönüllülükte birbirimizle yarışarcasına biri ötekini önemli tutmaya çağırılıyor. Birbirimizi insansal ölçüyle değil, Tanrı'nın bize verdiği iman ölçüsünü kullanarak (*metron pisteos*, 3) ölçmeliyiz. Daha önce beşinci bölümde imanın Tanrı armağanı olduğuna değinildi. Ölçütümüz Mesih inancıdır, kendi önerimiz ya da başarımız değil! Başka topluluk ve kurumlarda bireyler kişisel önemlilikleriyle ölçülür, ya da ümmetten kopamayan bir uyruk olma zorunluluğuyla.. Buna karşı Mesih topluluğunda kriter başkadır: Herkes özgür ve herkesin bağlı bulunduğu Mesih ilkeleri: "Böyle bir yaşama çağrıldınız. Çünkü Mesih de sizin için işkence çekti. Kendi izinden gidesiniz diye size bir yaşam izlenimi bıraktı" (1.Petros 2:21). Bunun dışında hepimiz yitik günahlıyız; önemimiz, yeterliliğimiz hiçtir. Bu gerçek kavranınca başkasından önde bulunma hevesimiz veya ümmetin koşullarıyla yönetilmemiz zorunluluğu buhar gibi dağılır.

Yazar bu önemli konuyu Kutsal Ruh'un inanlılara verdiği bağışlara (*harismata*) götürüyor (12:4b). Kutsal Ruh'un inanlılara armağanları tanrısal kayranın uzantısıdır. Kutsal Ruh'un bağışları İncil'de kilise (*ekklesiyoloji*) başlığı altında beliren konular arasındadır. Özellikle son on yıllarda *karizmatik* gelişim buna daha çok ağırlık getirdi. Mektupla uğraşımız bu doğrultuda değil; ne var ki, *armağanlar* sözü konuya girdiğinden buna kısaca eğilmemiz yararlıdır. Kutsal Ruh'un armağanlarına İncil'de yirmi iki belirgin bağışla değinilmekte.

Bağış, Hellence'de yaklaşık on ayrı sözle anlatılır. Tümü Kutsal Ruh'un verdiği bağışlarla ilgilidir. Tanrı'nın egemen tasarısında iki olgunun önemi dikkati çeker: O her şeyi Mesih'te barıştırır hem de birleştirir. "Bu giz çağların tümlüğe ermesiyle, Mesih'in kişiliğinde göklerdeki ve yerdeki her şeyin O'nda bütünlüğe getirilişini içeren yönetim konusudur" (Efesoslular 1:10; bkz. 1:20-23). Tanrı göksel bütünlmesini verdiği armağanlar aracılığıyla gerçekleştirir. Yenilenen insanı armağanlar yoluyla yapıcılığa ve olgunluğa eriştirir, edimci öğretilere karşı onu savunur. Ölümüne üstün gelen Mesih göklere yüceltildikten sonra kilisesini armağanlarla donattı: "Bunu kutsal yaşamlıların hizmet görmek için gerekli donatımı almaları, Mesih'in bedeni yararına kuruculukta bulunmaları için yaptı. Öyle ki, hepimiz imanda birliğe ve Tanrı Oğlu'nu bilme aşamasına erişelim, yetkin insanlar olalım, Mesih bütünlüğünün olgunluğuna ulaşalım" (Efesoslular 4:12,13; bkz. 4:14-16; 2:21,22). Armağanlara şu yerlerde rastlanır: (Romalıları 12:6-8; I.Korintoslular 12:4-11; 28-30; bölüm 14; Efesoslular 3:7; 4:7, 11,12; I.Petros 4:10; İbraniler 2:4).

Yirmi iki ayrı armağan şöyle sıralanabilir:

- Peygamberlik (*profitia*), dört kez geçer
- Öğretmenlik (*didaskalia*), üç kez geçer
- Şifa armağanı, (*harismata iamatōn*), iki kez geçer
- Diller armağanı (*geni glossōn*), iki kez geçer
- Habercilik (*apostoli*, elçilik), iki kez geçer
- Hizmet (*diakonia*), iki kez geçer

Buradan sonrakiler sadece birer kez geçer:

- Ögüt vermek (*paraklisis*)
- Bağışta bulunmak (*metadosis*)
- Yöneticilik (*prostataia*)
- Acıyış (*eleimosini*)
- Tanrı bildirileri ilişkisinde bilgece konuşmak (*logia theou, logos sofias*)
- Bilgiyle konuşma (*logos gnoseos*)
- İman (*pistis*)
- Mucize işleri (*energimata dinameon*)
- Ruhları ayırt edebilme yeteneği (*diakriseis pneumatōn*)
- Yabancı dilleri çevirme yeteneği (*ermineia glossōn*)
- Mucizeler (*dinameis*)
- Yardım eli (*antilipseis*)
- Yöneticilik (*kiverniseis*)
- Haberci müjdeci (*evangelistis*, mübeşşir, mübeşşire, evangelist); bkz. Habercilerin İşleri 21:8; II.Timoteos 4:5)
- Topluluğa çoban (*poimin*)

Yirmi iki armağanı kapsayan bu listeye dikkatle bakıldığında, bağışlar arasında kesin bir çizgi bulunmadığı görülür. Bazı armağanların öbürleriyle çağrışımlı ya da birbiriyle dokulu olduğu belirir. Yazarlar bize yirmi iki başlıklı bir liste sunmuyor. Sadece çeşitli armağanları açıklıyor. Her inanlının en azından bir armağana sahip olması tartışma kaldıramaz. Öte yandan hiçbir inanlı bu armağanların tümüne sahip olamaz. Okuyucunun bu önemli konu üzerinde disiplinli bir çalışma yapması kendisine yararlıdır. Hem de Kutsal Ruh'un ona hangi armağanı (armağanları) verdiğini anlayarak bunu (bunları) Tanrı doğrultusunda imanla kullanmasına.. Olabilir ki, beden parçalarından bazısının önemi çarpıcı. Örneğin, gözlerimiz. Buna karşı parmaklar gözü kıskanmaz. Gülünç olurdu böyle bir tutum. Bu betimle yazar her beden parçasının kendine özgü görevi tanıyıp o doğrultuda çalıştığını anımsatır.

Kilise topluluğunda belki biri çok başarılı bir haberci. Örneğin bir vakitler Türkiye'de Mesih için çalışan Sungurlulu Vahram Tatikyan. Eğitimi olmayan bu seçkin mübeşşir her yanda müjdeyi duyurur, bireyleri Kurtarıcı'ya yöneltirdi. Sattığı Kutsal kitapların, İnciller'in, parçaların hesabını ancak Rab bilir. O dönemde Vahram'ın emeğini beğenenler olduğu gibi kıskananlar da eksik değildi. Budur insanın tepkisi. Kıskananlar unutuldu, Vahram'ın işi-emeği şu ana dek yıldızlar gibi parlamakta. Egemen Tanrı, Kutsal Ruh seçtiği ve çağırdığı inanlılarını kendi bilgeliği uyarınca bir yeya birden fazla armağanla donatır, onun bunları kullanmasında destek sağlar. Belirli bir armağanla Rab'be hizmet sunanlar desteklenir, onların uğraşı için dualar yapılır. Belki daha az önemli bir armağanla donatılan kadın ya da erkek, eliaçıklıkla kendisine verilen armağanı Mesih'in yüceliği için kullansın. Kıskanmasın; daha çarpıcı bir armağanı işlerliğe koyan kardeşi kız kardeşi gönülden desteklesin.

Bu yazıda sekiz armağana değiniyor yazar. Tümü birlikte tek bedenin Mesih yüceliğine atanan birer katkıcı. Hepsini tümleyen tek bedendir. Biri bir yanda öteki öbür yanda birbirinden bağımsız çalışan, birisi öbürünü kıskanan bencil parçalar değil! Sekiz armağanın sonuncusu acıma göstermektir. Bu Kutsal Ruh bağışı, başkalar doğrultusunda yakınlık ve ilgidir, dosta da düşmana da.. Gerçekte ruhsal armağanların çoğunluğu başkalara uzatılan yardım ve destekle ilgilidir. Çevremiz dertli, acıyla yüklü canlarla dolu. Tümünün *acıyışa* gereksinimi belirgin. *Bu acıma* kendiliğimizden kaynaklanmıyor. Bunu Kutsal Ruh'un pek de dikkati çekmeyen armağanlarından biri gerçekleştiriyor: *Eleimosini*.

Dokuzuncu ayetin sevgiyle başlaması ilginçtir. Mürailik (ikiyüzlülük, özü sözü bir olmayan). Her yanımızda yaltaklayıcı, lastikli söz ustası, düzmece sevgiyle çıkarını kovalayanlar var. Bu tür sevgi yeltenişine karşı inanlı uyarılmakta. Bölümün bu parçası ikiye ayrılabilir (12:9-16; 17-21). İlki inanlının inanlıya karşı yükümlülükleri, sonrakiyse inanlı olmayanlar doğrultusunda yükümlülükler. Bu parçadaki yüreklendirmeler Rab İsa Mesih'in öğretisinden esinlenir "Kötülükten öğrenin, iyiliğe sarılın" (12:9b) yüreklendirmesi ne denli işlerliklidir. (12:14,17; bkz. Matta 5:21,38,39,43,44). Bunlardan anlaşılan, Mesih'in vurguladığı öğretiler O'nun kilisesince benimsenen ilkeler olacak. Mesih bağlılarının riyasız sevgi sorumluluğuna ilişkin şu yerlere de bakınız: (II.Korintoslular 6:6; I.Timoteos 1:5; I.Petros 1:22). Bunlar her Mesih bağlısına doğrultulan şaşmaz yöntemdir. '*Sevgi*' olarak bilinen erdem insan görüşüyle erişilemeyen derinlikleri.. Sevgi, sınırı olmayan sonsuz gönenç zenginliğidir. Bunu insanlığa İsa Mesih sağladı, ölümüyle işlerlikli biçimde

evrene sergiledi. O'nun inanlısı dille anlatılamayan parlaklığın görkemini, Rabbi'nin sevgisini kesin güvenlikle herkese yansıtır, böylesi sevgiyi inanlıda görenler bunun kökenini araştırır (bkz. Filippililer 2:3b).

Pavlos'un mektuplarını yazdığı başka kiliselerde bir sürü sorun inanlıları bocalandırmaktaydı. Yazar her ne kadar Roma'daki inanlıları tanımıyorsa da onların boğuştuğu çeşitli çalkantıları duymuş, bunlara ayrı ayrı açıdan eğilmekte. Tanrı'ya ve insan kardeşe sevgi sorumluluğunun atbaşı beraber gittiğini belirtmekte (12:11). Bunun ardından umut konusunu ele alıyor (12:12a). Daha önce sözü edilen 'umut' la ilgili ayetlere bakınız (4:18; 5:2,4,5:8,20,24). Bu yerlerde anımsatıldığı gibi bazı kuşaklar umudu dışlar, ya da temelsiz dayanak sayar. Ama Mesih inanlısının umudu denenmiş kanıtlardan beslenen güven kaynağıdır. Bu umut karşımızdaki belirgin onaylamalardan da daha sağlam ve kesin güvençtir. Yazar inanlıları ruhta ateşli olun (12:11) diyerek yüreklendiriyor. Bu isteklendirme bize Apollo'yu anımsatıyor. "Ateşli bir ruhla İsa'yı tanıtıyordu" (Habercilerin İşleri 18:25). Kutsal Ruh her inanlının bu aşamada ve gönençte olmasını bekler. O, bireyi canlandıran Ruh'tur. Vaftiz ettiği inanlının sönük çökük ruhunu tazeler, Yeni yaşamla donatılan inanlının cansız ruhunu ateşli ruha dönüştürür (13:14; Efesoslular 4:24)

Mektubun yazıldığı dönemde Mesih bağlılarına karşı düşmanlık sinsi sinsi yüzeyle gelmekteydi. Devletçe düzenlenen baskı ve işkence çektirme dönemi daha patlamamış, korkutucu aşırılığıyla başlamamıştı. Ama Perşembe'nin gelişi Çarşamba'dan belliydi. Pavlos bir yönden inanlıları karanlık günlere hazırlamakta (12:14,17,19; bkz. Matta 5:44; I.Petros 3:9), öte yandansa onları birbirine karşı sevgiyle pekiştirmekte (12:19; 15:2,6,7,30). Rab İsa'nın öç alma çalkantısına sürüklenen kardeşlere –Yuhanna ile Yakup– ne tür yanıt verdiği aynı konuyla ilgilidir (bkz. Luka 9:55,56). Bu ilke daha Eski Antlaşma'da kendini belirgin eder (bkz. II.Krallar 6:22-23; Kutsal Kitap'tan Özdeyişler 25:21-22; Mezmur 37:27).

Mesih bağlısının konumu, kanışı dünya gözüyle çelişkedir. Yeniden doğmayanın bu ilkeyi kavrayabilmesi düşünülemez. Mesih bağlısında dikkatten kaçmayan düzen ve etken onun affeden, seven ruhudur. Mesih ellerine çivi çakanları affetti. Kollarını açmış durumda onları tanrısal kurtuluşa ve affa çağırdı. Bu Rab'bin değişmez sevgisi ve desteğiyle yaşayan başka türlü davranamaz. Pavlos'un vurguladığı kardeşlik sevgisi (12:9) az ileride herkes doğrultusunda açıklanan sevgiyle genelleştiriliyor (12:18; 13:8). İşlerlikli sevgi somut ve kanıtlı eylemlerle kendisini başkalarına yararlı kılar (12:13,17). "Kardeşlik sevgisinde birbirinize içtenlikle bağlanın" (12:10a; 13:10a). Sadece Mesih bağlısının sergileyebileceği tutum ve davranıştır bu. Bu kurula uyanın duası-dileği etkinlikle Tanrı katına ulaşır (12:12b). Dua biat din alışkısı ya da inanç gereği sayılamaz. Burada belirtilen sağlıklı temele ve zemine yaşam binasını kuranın tutumu başkalarına karşı eşit düşüncede olmaktır. Aşağı tutulanlara da aynı sevgi ve yakınlık.. İnsana özgü her tür yancılığı, kayırcılığı dışlayan sevgidir bu (12:16).

Mesih inancının başlangıcında inanlıların çoğunluğu toplum içinde önemsiz görülen kişilerdi (bkz. Luka 1:52; Yakup 1:10). Daha sonra orta sınıftan ya da varlığı olan kişiler arasından inanlılar topluluğuna katılanlar belirince, baştaki durumun üstünde bir sınıf oluştu. Bu kişilerin alt tabakada bulunanları hor görmesi hiç de hoş olmayan

bir gelişime yol açtı. *Romalılar* olsun başka mektuplar olsun bu kurumlu tutumu kesinlikle kınar. Daha alt düzeyde bulunanlara burun kıvrımak Mesih inancında hiç yeri olmayan büyülenme küstahlığı olarak nitelenir ve kınanır. Rab bu kurumun ileride oluşturacağı utancı açıkça anlatır: “Böylece, son sırada olanlar ilk sıraya geçecek, ilk sırada olanlar da son sırada kalacak” (9:1; Matta 19:30; 20:16; Luka 13:30).

Kötülük edene kötülükle karşılıkta bulunmak İsa Mesih bağlılığına temelden ters düşen davranıştır. Yeniden doğmuş yaşamla bağdaşamayan tutum (12:17; bkz. Kutsal Kitap’tan Özdeyişler 3:4; II.Korintoslular 8:21; I.Selanikliler 5:15). İnanlının yaşam biçimi hem Rab katında hem de insanlar önünde erdemli, sağlıklı, övülmeye yaraşır etik yöntemidir (12:2; Kutsal Kitap’tan Özdeyişler 20:22). İnanlı dostla ve dost olmayanla esenlikte yaşamak doğrultusunda insan kavramını aşan özveride bulunan yeni yaratıktır. Hiçbir katlanıştan beri durmayan. Ama karşıdaki düşmanlığı sürdürüyorsa takınılacak başka tutum düşünülemez. Kutsal Söz “elinizden geleni yapın” (12:18) der. İnanlının elinden gelmeyen davranıştan söz edilmiyor.

Eski Mısır inançlarında bir uygulama vardı: Kişi günahlılığını göstermek için başında taşıdığı bir tepside ateş korları yakardı. Bu törenle günahlarını arıtmaya çalışırdı. Ateş bazı inançlarda günahı betimler. Bu dönümde Tanrı bize öç alma hakkının kendi yetkisinde bulunduğunu anımsatarak öç almamayı vurgulamakta (12:19; Yasanın Tekrarı 32:35; Levililer 19:18). İnanlıya karşı kötülük işleyene uygulanacak en sağlıklı yöntemi anlatmak için Pavlos bizi Kutsal Kitap’tan Özdeyişler 25:21-22’ye götürüyor ve sağduyulu sonuçlamaya değiniyor: “Bunu yaparsanız onun başına ateş korları yağarsınız” (12:20). Öcünü çıkarmak yerine, sana düşmanlık göstereni iyilik yağmuruna tutmak.. Böylesi sevgi bozuk insan ilişkilerine Tanrı’nın sunduğu tek çözüm ve panzehirdir. İnsansal değil, tanrısal yöntem.. Mesih inancının kendine özgü misillemesi budur (12:17a, 19a).

Mektubun şu yerlerinde inanlılara *kutsal* adı veriliyor (12:13; 1:7; 8:27; 15:25,26,31; 16:2,15). *Agios* sözü Yeni Antlaşma’da inanlılara ilişkin geniş çapta kullanılır. Günümüzde uygulandığı unutulmuş bu isim başlangıçta çok iyi bilinir ve kadın erkek inanlıları kapsardı. Mesih’i ilgilendiren betimler yeniden doğan inanlının gönenci ve güncel yaşam göstergesidir. Bunun orta yeri düşünülemez. Şu çağın inanlısı bu eski adı düşünerek kutsallığı özlesin, onu amaçlasın ve geliştirsin (bkz. İbraniler 12:14).